కొత్త నాన్న

ఆ హరిజనవాడ అలవైకుంఠంబున... అన్నట్టు లేదు. పచ్చని పొలం పక్కన ఓ రాళ్ళ గుట్ట పడివున్నట్టుంది. పూరి గుడిసెలు దగ్గర దగ్గరగా బ్రహ్మజెముడు డొంకల్లా వున్నాయి. గుడిసెల్లోని మనుషులు వెలుగుతున్న దీపాల్లాగా వున్నారు. మలుగుతున్న దీపాల్లాగ వున్నారు.

"ఒరే జగ్గన్నా. సామాన్లన్నీ కొన్నట్టేనా" అన్నాడు క్రిష్ణయ్య.

"అన్నీ కొని తెచ్చాం నాన్నా"

"మళ్ళీ ఇంకోపాలి అన్నీ వున్నయ్యో నేదో సూడు"

"చూశాను. బట్టలు మాత్రం సరిపడా కొనలేదు. ఇంక డబ్బు లేదన్నావుగా మరి" అన్నాడు జగ్గారావు.

"రెక్కలు ముక్కలు సేసుకుంటే కానీ, డొక్కాడనోళ్ళం ఈమాత్రం కరుసు పెట్టడమే మనకి గొప్ప" అన్నాడు క్రిష్ణయ్య చద్దన్నం ముగించి లేస్తూ.

జగ్గారావు విని వూరుకున్నాడు.

"మన సూరన్నా, సెంద్రవూ రేపే గందా వత్తామని రాసేరు"

"అవును" అన్నట్టు తలూపాడు జగ్గారావు.

"రేపు సేపలు తెచ్చి పులుసొండవే" అన్నాడు క్రిష్ణయ్య గుడిసెలోంచి వొంగుని బయటికొస్తూ.

"అట్టాగేలేవయ్యా" అన్న భార్య మాట వినిపించింది.

"కిట్టయ్యా, పెళ్ళిపన్లు అయినట్టేనా"

"అవుతున్నాయి తాతా. పన్లోకేనా"

"సినకాపుగోరి పన్లోకి" అని నెమ్మదిగా అడుగులేస్తూ వంగిన నడుంతో ముందుకెళ్ళాడు తాత.

"సెట్టంత కొడుకు మావిడి సెట్టు కొడుతూ అది మీద పడి సచ్చిపోనాడు. ఆడేవుంటే తాతకీ వయసులో పన్నోకెళ్ళాల్సుండేది కాదుగందా" అనుకుని, నిట్టూర్చి పొలంలోకెళ్ళాడు క్రిష్ణయ్య.

కొడవలి తీసుకుని కోత పనిలో పడ్డాడు క్రిష్ణయ్య మిగతావాళ్ళ పక్కన వొంగుని.

"నాన్నా, ఈ రెండ్రోజులూ పనిమానెయ్యంటే మానేవుకాదు" అన్నాడు సాంబడు కోసిన ఎన్నెలు పనగా పెడుతూ.

"ఒరే సాంబా. రేప్పెళ్ళెట్టుకుని నువ్వు మాత్రం మానేవేంటిరా. ఏ రోజు పని మానితే ఆ రోజు పస్తులుండాలని నీకూ తెల్సు, నాకూ తెల్సు. మన్లాంటోళ్ళ పేమలూ, అభిమానాలూ మాటలవరకేరా"

తండ్రి మాటకు సాంబడు బదులివ్వకుండా వరి కోస్తున్నాడు.

"సాంబడు కూడా నాలాగే బతక్క తప్పదు. ఇది బండ బతుకు. కష్టవే తప్ప సుకం లేని బతుకు. రోజూ రేపెలాగనే బయం. తిండి దొరుకుతాదో నేదో అని బయం. జొరవొస్తే పనికెళ్ళలేను గందా అని బయం. సుట్టవొత్తే బయం. వున్న వొక్కగా నొక్క కూతురి పెళ్ళి సెయ్యగలనోలేనో అని బయం. మంచి సంబందవే సేసేను. ఆ బయం పోనాది. జగ్గడు ఈ ఏడు పరీచ్చ అవుతాడో నేదో అని బయం. సదువవంగానే ఆడికి సెంద్రం వుజ్జోగం ఇప్పిస్తానన్నాడు. సెంద్రంతోపాటు సాంబడిని కూడా బళ్ళో ఎయ్యమని మాస్టారెంత సెప్పినా నేనిని సావనేదు. మాకు సదువేంటి బాబూ అన్నాను. సాంబడు కూడా సదువుకునుంటే సెంద్రంలాగ వుండేవాడేమో. జగ్గన్నకన్నా ఈ సదువు సెప్పిస్తున్నానంటే అదంతా సెంద్రం బలవంతం వల్లేగందా" అని ఆలోచిస్తూ ధాన్యం వరి కోస్తున్నాడు క్రిష్టయ్య.

అప్పుడక్కడి ఎండ కష్టాల కొలిమిలా వుంది.

* * * * *

అఫీషియల్ కాలనీ అప్సరసలా అందంగానూ, అద్దంలా శుభ్రంగానూ వుంది. అక్కడి మనుషులు సముద్ర కెరటాల్లా హడావుడిగానూ, సముద్ర మధ్యంలా నిశ్చింతగానూ వున్నారు.

"నాన్నా, ఇంకా అలానే కూర్చున్నావేంటి? త్వరగా తయారవ్వు"

"నేనెందుకులేరా. మీరెళ్ళురా"

"మనమందరమూ వెళ్తేనే మా ఫ్రెండు ఆనందిస్తాడు. ఇంకేం చెప్పక తయారవ్వు" అన్నాడు చంద్రం.

"ఇంక తప్పేట్టునేదు" అనుకుని, సూరన్న టి.వి.ముందు నుంచి లేచి బాత్‌రూమ్‌లో కెళ్ళాడు. సూరన్న స్నానంచేసి, బట్టలేసుకుని హాల్లో కొచ్చేటప్పటికి ఒకతను పళ్ళబుట్ట పట్టుకుని వచ్చాడు.

"నమస్కారమండి. సార్ వున్నారాండీ" అన్నాడతను పళ్ళబుట్ట హాల్లో ఓమూల పెడుతూ.

"వున్నాడు. ఇట్టాకూసోండి", అని 'సెంద్రం' అని కేకేశాడు సూరన్న.

చంద్రం హాల్లోకి రాగానే, అతను నిలబడి, "నమస్కారం సార్" అన్నాడు.

"డ్యూటీలో జాయినయ్యావా"

"చేరేనండి. నాకుద్యోగం ఇప్పించారు. మీ మేలు మర్చిపోలేనండి" అన్నాడతను గొంతులో కృతజ్ఞత ధ్వనిస్తుండగా.

"దాందేవుందిలే. ఉద్యోగం జాగ్రత్తగా చేసుకో". అని చంద్రం కుర్చీలోంచి లేచాడు.

"బయటకు వెళ్తున్నట్టున్నారు. వెళ్ళొస్తానండి" అని అతనూ లేచాడు.

చంద్రం, అతని భార్య, మూడేళ్ళ కూతురు, సూరన్న వీధిలోకొచ్చి ఆటో ఎక్కారు.

చల్లగాలి హాయి హాయిగా వుంది. మెయిన్‌రోడ్డులోని షాపులు రంగు రంగుల దీపాలతో మెరిసిపోతున్నాయి.

అంతా ఆటో దిగారు. ఆటో ముందున్న డాబా తెల్లగా ఆకాశంలా అందంగానూ, విశాలంగానూ వుంది. చంద్రం స్నేహితుడు అందర్నీ సాదరంగా ఆహ్వానించాడు. మెట్లెక్కి డాబా మీదకెళ్ళారు. షామియానా ట్యూబ్‌లైట్ల వెలుగులో ఎర్రగానూ, నీలంగానూ, తెల్లగానూ వుంది.

అప్పటికే వచ్చివున్న చాలామంది కుర్చీల్లో కూర్చుని మాట్లాడుకుంటున్నారు. చంద్రం కుటుంబాన్ని అతని స్నేహితుడు పేరు పేరునా అందరికీ పరిచయం చేశాడు. అలా పరిచయం చేస్తున్నప్పుడు చంద్రం తండ్రిని చూశాడు. "కొంచెం బెరుగ్గా వున్నప్పటికీ ఇంతకు ముందుకంటే కొంచెం నయం" అనుకున్నాడు చంద్రం.

చంద్రం స్నేహితుడి అయిదేళ్ళ కొడుకు బర్త్‌డే కేక్ కట్ చేశాడు. అందరూ చప్పట్లు కొట్టారు. కేక్ ముక్కలు తింటూ కబుర్లలో పడ్డారు.

ముసలివాళ్ళంతా ఒకచోట చేరారు.

"సూరన్నగారూ. మా టౌన్లో మీకు కాలక్షేపం బాగా జరుగుతోందా" అని ఓ రిటైర్డ్ ఆఫీసరు అడిగాడు.

"బానే అవుతోందిలెండి. తెల్లారగట్లే లేచి, కోసుడు దూరం నడిసొస్తానండి. తానంజేసి, టిపినుతిని, మా మనవరాల్ని ఆడిత్తానండి. టి.వి. సూస్తానండి. మా కోడలు పేపరు సదివితే ఇంటానండి. మా సెంద్రం సెప్పే కబుర్లు సరేసరనుకోండి..." అంటూ సూరన్న చెప్పుకు పోయాడు.

అలా అలా తన వూరి కబుర్ల వరకూ వెళ్ళాడు.

"భూమి పుత్రుడు అంటే మన సూరన్నగారే. చూడండి. కాసేపు చెప్పేటప్పటికి తన వూరి సంగతుల్లో కెళ్ళిపోయారు. మనకూ చిన్నప్పుడు మన వూరితో సంబంధముండేది. కానీ, ఆయనకు ఇప్పటికీ సంబంధమున్నట్టే వుంది." అని ఆ రిటైర్డ్ ఆఫీసరు మిగతా వాళ్ళతో అంటుంటే సూరన్నకు కొంచెం ఆనందం కలిగింది.

భోజనాలు చేసి, చంద్రం కుటుంబం ఆటోలో ఇంటికొచ్చింది.

"నాన్నా. నాకివేళ చాలా సంతోషంగా వుంది. నలుగురిలో కలిసిపోయి ఇంచక్కా కబుర్లు చెప్పావు" అన్నాడు చంద్రం బట్టలు మార్చుకుని వచ్చి, తండ్రి భుజం తడుతూ.

"ఇక్కడి పద్ధతులూ అవీ ఒక్కటొక్కటీ అలవాటవుతున్నాయి గందా" అన్నాడు సూరన్న మంచమెక్కుతూ.

"రేపొద్దుటే మనూరుకి ప్రయాణం. అక్కడ కూడా ఇక్కడిలాగే ఫ్రీగా వుండాలి" అన్నాడు చంద్రం ఆవలిస్తూ.

"అట్టాగేలే" అన్నాడు సూరన్న.

* * * * *

సూరన్న బస్సులో కార్నర్ సీట్లో కూర్చున్నాడు. నాలుగేళ్ళ తర్వాత తన వూరు వెళ్తున్నందుకు

అతనికి చాలా సంతోషంగా వుంది. కొడుకేం తంటా తెస్తాడోనని భయంగానూ వుంది.

"ఏదో ఒకటి జరుగుతాదిలే" అనుకున్నాడు.

అలా చాలాసార్లు తను అనుకున్నట్టు అతనికి గుర్తొచ్చింది.

"సిన్నప్పుడు వరాలురాజుగోరి పసువులు కాసేటప్పుడు, అవి వరిసేలో ఎక్కడ పడతాయోనని బయమేసేది. కొంచెం ఎదిగాక, టయానికి పాలు తీయించి అంపించకపోతే, రాజుగోరేం తిడతారోనని బయమేసేది. పెద్దయ్యాక దాన్యం కుప్పదగ్గిర కాపలా వున్నప్పుడు ఏ దొంగనాకొడుకులొచ్చి అట్టుకుపోతారోనని బయమేసేది. ఏదో ఇసజొరమొచ్చి పెద్దకొడుకు సచ్చిపోయేక, మిగతా ఇద్దరు కొడుకులకీ ఏ కాసింత జొరమొచ్చినా పెద్దకొడుకులా పోతారేమోనని బయమేసేది. రెండో కొడుకూ అట్టాగే పోయాడు. ఒకనాడు సెంద్రానికి ఇరేసనాలట్టుకుంటే, ముందులాగే బయమేసింది, తర్వాత, "ఏదోఒకటి జరుగుతాదిలే" అని మొండి దయిర్యం తెచ్చుకున్నాడు. సెంద్రం బతికి బట్టకట్టాడు. ఆ తర్వాత, ఆడ్ని బళ్ళో యేసేక, ఆడు సదివినంత సదువూ సెప్పించగల్నో నేదోనని బయమేసేది. సదువయ్యాక వుజ్జోగం వస్తాదో రాదోనని బయమేసేది. ఏడాదయినా రాకపోయేటప్పటికి "వచ్చినప్పుడొస్తదిలే" అని తనకు తను దయిర్యం సెప్పుకుని కొడుక్కీ సెప్పాను". అనుకుంటూ సూరన్న కళ్ళు తెరిచేటప్పటికి తన వూరు దగ్గరపడింది.

సూరన్న సీట్లో సర్దుకు కూర్చున్నాడు. అంతవరకూ తల్లి ఒళ్ళో నిద్రపోయిన పాప నిద్రలేచి, 'తాతా తాతా' అంటూ సూరన్న దగ్గరకొచ్చింది. సూరన్న మనవరాల్ని ఒళ్ళో కూర్చోపెట్టుకుని ముద్దాడాడు. మనవరాలు మీసాలు పట్టుకులాగింది. 'రాలుగాయి' అంటూ మనవరాలి బుగ్గలు నొక్కాడు పగలబడి నవ్వుతూ.

అంతలో బస్సాగింది. బస్సు దిగారు. సూరన్నకు తన వూరు చూడగానే హృదయం ఉప్పొంగింది. తనువు పులకరించింది. మనవరాల్ని ఎత్తుకుని సూరన్న నడుస్తుంటే, సూటుకేసు, బేగ్ పట్టుకుని కొడుకూ, కోడలూ అతని వెనక నడిచారు.

"ఈ నాలుగేళ్ళలోనూ వూరు పెద్దగా మారలేదు. ఈ యీదుల్లో గోసీ యెట్టుకుని తిరిగిన నేను ఇయేల పంచె, సొక్కా యేసుకు నడుస్తున్నా. రోజులొక్కలా వుండవంటారందుకేగామోసు" అనుకుంటూ సూరన్న హరిజన వాడలోకి అడుగుపెట్టాడు.

అదే హరిజనవాడ. అవే గుడిసెలు. అదే గతుకుల మట్టిరోడ్డు. అవే చెత్తకుప్పలు. పక్కన అదే మురిక్కాలవ.

చిన్న నిక్కరేసుకున్న పదకొండేళ్ళ కుర్రాడు వాళ్ళను చూసి భయంభయంగా రోడ్డు పక్కన నిలబడ్డాడు.

ఆ కుర్రాడిని చూడగానే, "సిన్నప్పుడు నేను ఇట్టాగే వుండేవాణ్ణి. ఎవరన్నా మంచి బట్టలేసుకున్నోళ్ళు ఇటువస్తే, ఎందుకో బెరుగ్గా సూస్తూ దూరంగా వుండి పోయేవోణ్ణి-" అనుకుని కుర్రాణ్ణి ఇలా రమ్మని

సంజ్ఞచేశాడు సూరన్న. కుర్రాడు రాలేదు. మళ్ళీ పిలిచాడు. కుర్రాడు బెరుకు బెరుగ్గా వచ్చాడు. ఎవరబ్బాయివని అడిగాడు సూరన్న. కుర్రాడు చెప్పాడు.

"అట్టాగా. మీ నాన్న బావున్నాడా" అని కుర్రాడి భుజంమీద చెయ్యేసి అడిగాడు సూరన్న.

"బావున్నాడు" అన్నట్టు తలూపాడు కుర్రాడు.

అంత దూరంలో చూడగానే క్రిష్ణయ్య, జగ్గారావు ఎదురొచ్చి, వాళ్ళ చేతుల్లోంచి సూటుకేసు, బేగ్ వద్దన్నా వినకుండా తీసుకున్నారు.

ఒంగుని గుడిసెలో కెళ్ళారు. ఒకరి యోగక్షేమాలు ఒకరు తెలుసుకున్నారు.

"తానాలు సేస్తారా" అని అడిగాడు క్రిష్ణయ్య.

"చేస్తాం" అన్నట్టు తలూపాడు చంద్రం.

"మీ పట్నాల్లోలాగ తానాల గది నేదు మరి. ఆరుబయలే సెయ్యాల" అన్నాడు క్రిష్ణయ్య నెమ్మదిగా.

"అదేంటి, చిన్నాన్నా. నేనుమాత్రం మొన్నటిదాకా ఆరుబయలే స్నానం చేసినోణ్ణికాదా" అన్నాడు నవ్వుతూ చంద్రం.

స్నానాలు అయ్యేక, "చిన్నాన్నా, పెళ్ళికింకా టైముంది కదా. ఈలోగా అలా వూళ్ళోకెళ్ళి నలుగుర్నీ పలకరించి వస్తాం".

"ముందల వరాలరాజు గోరింటికెళ్దాం" అన్నాడు సూరన్న.

"అలాగే" అన్నట్టు తలూపి, "నేను చెప్పింది మర్చిపోకు" అన్నాడు చంద్రం.

"మొన్నటిదాకా ఆ రాజుగోరి దగ్గిర పన్జేసినోడిని. ఇప్పుడు సేతులు కట్టుకు నుంచోవద్దంటే ఎట్టారా? ఆయనేవనుకుంటాడు".

"ఏమీ అనుకోరు. అనుకున్నా పట్టించుకోనక్కర్లేదు".

"నీకేం, నువ్వేటన్నా అంటావ్. మనకే కట్టవొచ్చినా ఈ రాజుగోరే ఆదుకున్నారు."

"నాన్నా, అదంతా నాకు మాత్రం తెలీదా? నువ్వు నిజాయితీగా, ఒళ్ళొంచి పనిచేశావు కాబట్టి ఆయన నిన్ను బాగా చూసుకున్నారు. ఆయన ఎన్ని చేసినా, నిన్ను పాలేరుగానే చూశారు. ఇప్పుడు నువ్వు పాలేరువుకాదు. అది గుర్తుంచుకో" అని చంద్రం ముందుకు నడిచాడు.

సూరన్న ఆలోచిస్తూ కొడుకు వెనక నడిచాడు.

వాళ్ళు వెళ్ళేటప్పటికి వరహాలరాజు వీధరుగు మీద కూర్చుని మనవణ్ణి ఆడిస్తున్నాడు. చంద్రం ఇంటి మెట్లెక్కి "రాజుగారూ బావున్నారా" అని పలకరించి, మెట్లకు ఇటువైపు అరుగు మీద వరహాలరాజుకు ఎదురుగా కూర్చున్నాడు.

"నాన్నా, రా, కూర్చో" అన్నాడు.

సూరన్న వచ్చి, కొడుకు పక్కన కూర్చుని "రాజుగోరూ, దండాలండి. బావున్నారా" పలకరించాడు.

"ఆఁ ఆఁ" అని, "సూరా నువ్వా, మీ'అబ్బాయి చంద్రం కదూ. ఎవరో అనుకున్నాను" అన్నాడు

వరహాలరాజు ముఖం కొంచెం అప్రసన్నంగా పెట్టి.

"మా తమ్ముడి కొడుకు మనువుకి వచ్చేం రాజుగోరూ. రాత్తిరికి మనువయిపోగానే, పొద్దుటే పట్నం ఎళ్ళిపోతాం. మా సెంద్రానికి సెలవులేదంట. మిమ్మల్ని సూసిపోదారని ఇలా వచ్చేం" అన్నాడు సూరన్న.

ఆ మాటకు ఆనందించి, "చంద్రానికి సెలవు లేకపోతే, తను వెళ్తాడు. నువ్వు రెండ్రోజులుండి వెళ్ళు" అన్నాడు వరహాలరాజు ముఖం ప్రసన్నంగా పెట్టి.

సూరన్న చంద్రం వంక చూశాడు.

"చంద్రం, నువ్వింత ప్రయోజకుడివి అయినందుకు చాలా సంతోషంగా వుంది. మా పెద్దోడు రాజకీయాలనీ, పేకాటనీ తిరుగుతూ ఒకో ఎకరం అమ్ముకొస్తున్నాడు. మా చిన్నబ్బాయి చదువు ఈ సంవత్సరంతో అయిపోతుంది. నువ్వేదన్నా వుద్యోగం చూసిపెడుదూ."

"సెంద్రం తప్పకుండా ఏయిస్తాడు రాజుగోరూ" అన్నాడు సూరన్న.

అవునన్నట్టు తలూపాడు చంద్రం.

వరహాలరాజు ముఖం చాటంతయింది.

కాసేపు పిచ్చాపాటీ మాట్లాడుకున్నారు.

"ఇక వెళ్ళొస్తాం" అని లేచారిద్దరూ.

"సూరా, రేపుంటున్నావా".

"నేదండి. మా తమ్ముడింట్లో పెళ్ళి అడావుడి గందా. మళ్ళొచ్చినప్పుడు రెండ్రోజులుంటాను రాజుగోరూ"

"మంచిది సూరా. చంద్రం, మా అబ్బాయి గురించి మర్చిపోకు" అన్నాడు వరహాలరాజు.

ఇద్దరూ మెట్లుదిగి వీధిలోకెళ్ళారు. అప్పుడే వెన్నెల వచ్చేసింది.

"సెంద్రం, మొదట్లో నేనేదో బయపడ్డానుగానీ, రాజుగోరు నేనాయనతో సమానపాయలో కూసున్నందుకు కోపగించుకోలేదు" అన్నాడు దారిలో సూరన్న.

"కోపగిస్తే ఏం చేసేవాడివి"

"ఎంటనే వచ్చేద్దును. ఇంకోసారి ఆ గెడప తొక్కేవాడిని కాను"

చంద్రం గబుక్కున తండ్రి చెయ్యి పట్టుకున్నాడు. ఇదే వీధిలో ఎన్నోసార్లు తను చంద్రం చెయ్యి పట్టుకుని నడిపించడం సూరన్నకు గుర్తొచ్చింది.

"మన జగ్గారావుతో పాటు రాజుగోరి సిన్నబ్బాయిక్కూడా వుజ్జోగం సూడు. పాపం, బాగా సితికి పోయినట్టున్నారు"

"తప్పకుండా చూస్తాను" అని చంద్రం తండ్రి చెయ్యి నొక్కాడు మెల్లిగా.

(ఆహ్వానం మాసపత్రిక, ఫిబ్రవరి 1994)